

CESTOVNÍ ZPRÁVA

IATUL Workshop on Information Literacy

23.11.2015

Marta Zizienová

Místo konání: ČVUT

Seminář probíhal dle programu. Z hlediska UKN je zajímavé:

Welcome Note - IATUL President Reiner Kallenborn: IATUL bylo založeno v roce 1955 v Německu, sdružuje univerzitní knihovny technických univerzit z celého světa.

IATUL Special Interest Group Information Literacy - Caroline Leiss: Skupina SIG IL provedla průzkum politik informační gramotnosti mezi členy. Celkem 23 států má definovanou politiku na národní úrovni, 38 institucí na institucionální úrovni, detailní data z výzkumu budou publikována. Aktuálně má skupina 6 aktivních členů a připravuje nová témata (evaluaci výuky, mapování kurikulů, e-learning aj.).

From the Library to the Laboratory and Beyond: An Exciting Journey - Hana Landová: Služby knihovny výzkumníkům musí být co nejrozmantější. Knihovníci a výzkumníci musí mít místa, kde se setkávají; hodně těchto míst by mělo být mimo knihovnu, knihovníci musí vykročit ze své zóny komfortu. V práci s výzkumníky jsou důležité kompetence knihovníků a vyhodnocování každé zpětné vazby. Zmíněna byla studie "Research Information Literacy: Addressing Original Researchers' Needs" ([http://portal.ou.nl/documents/29922620/29922684/Exner+\(2014\).+IL.pdf](http://portal.ou.nl/documents/29922620/29922684/Exner+(2014).+IL.pdf)). Na ČZU knihovna nabízí informační den pro doktorandy (cca 10 přednášek v rámci jednoho dne) a třídní kurz pro nové doktorandy (v kurzu učí čtyři zaměstnanci).

eRIC - an adaptive approach to e-research support at CPUT Cape Town and TUM Munich - structure and applications - Elisha Chiware, Reiner Kallenborn: Výpůjční pult dnes není třeba, stejně tak fyzické výpůjčky; knihovna je na sociálních sítích a čtenáři využívají Kindle Lending Library. Od poskytování informací je nutné se posunout k informačnímu managementu, služby knihovny musí být flexibilní. Knihovna by se měla účastnit a poskytovat služby pro celý cyklus výzkumu (e-research support cycle). V rámci spolupráce vznikl systém pro výzkumné digitální objekty mediaTUM (<https://mediatum.ub.tum.de/>) umožňující management výzkumných dat.

e-Research support at Ontario University Libraries - Gwendolyn Ebbett: Představena byla kanadská síť Portage (<https://portagenetwork.ca/>), která má sloužit jako nástroj pro management výzkumných dat. Jeho součástí je možnost vytvářet data management plány. Cílem je otevřená věda. Aktuálně se vyvíjí kompletní ekosystém pro digitální výzkumná data

a jejich správu (National Platform Service). Poznámka z praktického života: “Many researchers would rather share their toothbrush than their data.”

Using Ethnographic Research Methods to Create, Promote, Evaluate, and Refine Tailored Instruction and Services for Engineering PhD Students, Post-Doctoral Researchers, and Professors - Stephanie Krueger: V rámci výzkumu sledovala cca tři roky informační chování šesti vědců. Data ukazují, že výzkumníci říkají, že se nějak chovají, ale data ukazují něco jiného. Všichni využívají Google, důvěřují Wikipedii, preferují Google Patenty, využívají Facebook RSS a různé komerční systémy (např. Stack Overflow, RDKit, Cheminformatics, ChemBL). Dávají přednost open source systémům pro management dat; i když absolvují školení rešeršních strategií, dávají přednost jednoduchému vyhledávání pomocí málo slov; nepoužívají discovery systémy. Informační universum je pro ně matoucí a roztržité. Vědcům se osvědčilo poskytovat krátká (30-timinutová) školení. Výsledky budou publikovány v doktorské dizertaci v roce 2016.

University of technology libraries approaches and methods for e-research support in Estonia, Finland, Latvia and Poland - Marzena Marcinek: Při podpoře e-výzkumu je nutné široké spektrum aktivit a nástrojů (nástroje pro spolupráci, management výzkumných dat, vědeckou komunikaci, výpočty, vizualizaci, zpřístupňování dat). Ovšem nestačí poskytovat nástroje, nutné je také nabízet školení a asistenci, které je nezbytné personálně pokrýt. Inspirace - lze si zamluvit knihovníka (book a librarian).

Librarians Skills in e-Research Support - results of a joint working group at TUB, CPUT and Universitaet der Bundeswehr Muenchen - Caroline Leiss: Pro podporu výzkumu je nutná hluboká znalost těchto témat: výzkumný proces, management výzkumných dat, oborové informační zdroje, bibliografické a citační nástroje, data management systémy, metadata, data management plány, open access, publikování, financování, bibliometrie, autorská práva, copyright, plagiátorství. Knihovny jsou nejslabší v oblasti managementu výzkumných dat. Cílem je pokrýt celý cyklus výzkumu. V průzkumu byly porovnány zúčastněné knihovny, označena jednotlivá pokrytá či nepokrytá témata. Na základě těchto témat se bude připravovat výukový kurz pro knihovníky.

Zpracovala: Marta Zizienová